

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/91/2019
Identifikačné číslo spisu: 3018200229
Dátum vydania rozhodnutia: 20.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3018200229.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobkyne: V. Š., bytom U. XXXX/XX, X., zastúpená súdom ustanoveným opatrovníkom, P. Š., bytom tamtiež, proti sťažovateľovi (predtým žalovanému): Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, pracovisko Banská Bystrica, Trieda SNP 75, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKOPC/SOC/2018/5831/VAL zo dňa 08.06.2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 28Sa/23/2018-87 zo dňa 25.04.2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 28Sa/23/2018-87 zo dňa 25.04.2019 zrušil rozhodnutie žalovaného, č. UPS/US5/SSVODPPKOPC/SOC/2018/5831/VAL zo dňa 08.06.2018, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne ako účastníčky správneho konania a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej aj „úrad“) č. PD1/OPPnKaPČ/PPnK/SOC/2018/42727-4 zo dňa 22.02.2018o nepriznaní peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla (ďalej aj „peňažný príspevok“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

2. V odôvodnení krajský súd v bode 29. rozsudku po popise priebehu konania uviedol, že dôvodnosť správnej žaloby je zjavná v prvom rade vo vzťahu k námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Nielen z rozhodnutí správnych orgánov, ale aj z vyjadrení žalovaného v rámci konania pred správnym súdom je zrejmé, že absenciu nevyhnutnosti kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia formou príspevku na kúpu osobného motorového vozidla odôvodňujú správne orgány aj tým, že žalobkyňa bola počas vyšetrenia pokojná, usmievavá, kontakt nadviaže, porozumie jednoduchým pokynom a je pozitívne naladená. Nie sú teda podľa nich prítomné tie negatívne prejavy správania sa, o ktorých referoval opatrovník žalobkyne vo svojich podaniach a ktoré prepravu

prostriedkami verejnej hromadnej dopravy osôb znemožňujú alebo ju významným spôsobom sťažujú. V tejto časti považoval krajský súd argumentáciu administratívnych orgánov za vychádzajúcu z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Ak opatrovník žalobkyne poukazoval na špecifickosť prepravy zdravotne postihnutých ľudí prostriedkami verejnej hromadnej dopravy osôb, potom ako dôkazný prostriedok, ktorými má podľa správnych orgánov byť spochybnená táto argumentačná línia žalobkyne, nemôže postačovať jej psychiatrické či psychologické vyšetrenie v podstate v „laboratórnych“ podmienkach ambulancie, ktoré od podmienok prepravy prostriedkami verejnej hromadnej dopravy osôb sú značne vzdialené. Verejná hromadná preprava osôb je osobitný fenomén, pri ktorom v čase prepravnej špičky nie je núdza o hluk rozjarených tínedžerov cestujúcich do a zo školy, o strkanie, sácanie, zhon pri nastupovaní a vystupovaní, prítomná je skupinová nervozita (či už z meškania alebo z pocitu preplnenosti dopravného prostriedku) a podobné, skôr negatívne sociálne javy. Ak žalovaný uvádzal, že všetky preukázané aspekty zdravotného postihnutia žalobkyne, t. j. nielen jej mobilita, ale i zvládnutie inej situácie pri preprave osobným motorovým vozidlom, boli pri posudzovaní jej odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom zohľadnené, tak krajskému súdu nebolo zrejmé, z akých dôkazov je uvedenú konštatáciu možné považovať za verifikovanú, pokiaľ nedošlo k pozorovaniu správania žalobkyne, buď priamo v podmienkach prepravy prostriedkami verejnej hromadnej dopravy osôb alebo aspoň v prostredí, kde by tieto podmienky boli simulované. Žalobkyňa nemá dôvod nebyť pokojná či usmievavá, pokiaľ sa na ňu usmievajú aj osoby, s ktorými prichádza do kontaktu (lekár v ambulancii či pracovníčka správneho orgánu na úrade). Preto, ak žalovaný v replike argumentoval aj tým, že predložené lekárske nálezy nepreukazovali kričanie a mlátenie žalobkyne okolo seba rukami, nie je to vyvrátením tvrdení opatrovníka žalobkyne, ale iba dôkazom o tom, že predmetné lekárske správy boli vyhotovované príslušnými lekármi v sociálne prívetivom prostredí ich ambulancií.

3. Krajský súd vyslovil názor, že je na žalovanom, aby prostredníctvom posudkového lekára zvolil také diagnostické metódy a prístupy a realizoval ich v takom prostredí, aby bolo skutočne možné pozorovať model správania sa žalobkyne pri preprave verejnej hromadnej dopravy osôb, pretože doposiaľ bola uvedená otázka správnymi orgánmi riešená iba na úrovni tvrdenia opatrovníka žalobkyne proti tvrdeniam posudkových lekárov, ktorí (ako vyplýva z administratívneho spisu), žalobkyňu osobne ani nevyšetřili. Uvedený nedostatok absencie vyšetrenia posudkovými lekármi je zvýraznený aj tým, že sám žalovaný si uvedomuje a v replike uznáva, že prípadná dlhšia hospitalizácia a s tým súvisiace pozorovanie správania sa žalobkyne v prítomnosti iných ľudí a jej reakcie na väčšie množstvo ľudí neboli doposiaľ realizované a opatrovníkom uvádzané prejavy správania sa žalobkyne nie sú objektívne preukázané. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. Správny poriadok, podľa ktorého je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a na ten účel si obstarat' potrebné podklady na rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. S poukazom na uvedené považoval napadnuté rozhodnutie vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového, čo malo následne vplyv na nesprávne (predčasné) právne posúdenie veci.

4. V závere svojho rozsudku (bod 30.) krajský súd skonštatoval, že súčasťou zachovania ľudskej dôstojnosti je aj právo zdravotne postihnutého človeka nebyť vystavovaný zážitkom a skúsenostiam, pri ktorých by sa pred väčšinou (zdravou) spoločnosťou manifestovali negatívne stránky ochorenia, čo v prípade žalobkyne znamená zachovať jej právo vyhýbať sa situáciám, kde vzhľadom na základné charakteristiky jej ochorenia je tu v interakcii so sociálnym prostredím, na ktoré nie je pripravená, zvýšený potenciál negatívnych prejavov jej ochorenia, ktoré navyše v prípade ich vzniku nie je schopná sama regulovať ani inak kontrolovať.

5. Proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne podal žalovaný v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Sťažovateľ sa nestotožnil s odôvodnením rozsudku uvedeným v bode 29., že nedostatočne zistil skutkový stav. Podľa názoru sťažovateľa, dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení týkajúcich sa zdravotného stavu žalobkyne mal opatrovník. Ako účastník správneho konania mal nielen právo navrhnovať dôkazy ale tieto aj predkladať, pričom nesplnenie tejto povinnosti môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena, ktoré má vplyv na výsledok konania. Správny orgán nemá možnosť

zaoštarat' si dôkazy ex offio a práve opatrovník, ktorý žiada o peňažný príspevok pre svoju dcéru, mal predložit' dôkazy o svojich tvrdeniach, napríklad vo forme výsledkov diagnostických záverov z dlhodobejšieho pozorovania posudzovanej v zdravotníckych zariadeniach. Táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 57 ods. 1 písm. a/ zákona č. 447/2008 Z. z.. Psychiatrické nálezy žalobkyne nesvedčia o agresívnom správaní a nebola aplikovaná ani liečba na utlmenie agresívnych prejavov. V danom prípade neboli preukázané ani závažné poruchy správania ani ťažkosti uvádzané opatrovníkom v odvolaní. Požiadavka súdu, že posudkový lekár má zvolit' také diagnostické metódy a prístupy a realizovať ich v takom prostredí, aby bolo možné pozorovať model správania sa pri preprave verejnou hromadnou dopravou, nemá oporu v zákone.

7. Sťažovateľ poukázal na ustanovenie § 11 zákona o peňažných príspevkoch a konštatoval, že pri výkone lekárskej posudkovej činnosti vychádzal posudkový lekár z aktuálneho lekárskeho nálezu. Posudzovanie zdravotného stavu sa vykonáva na základe odborných lekárskeho nálezov a úlohou posudkového lekára nie je vykonávať diagnostiku a ani nemá povinnosť experimentálne overovať pravdivosť tvrdení posudzovaných osôb. Posudkový lekár má povinnosť fyzickú osobu predvolať, len ak o to požiada. V prípade posudzovania zdravotného stavu žalobkyne vychádzal posudkový lekár odvolacieho orgánu z predloženého lekárskeho nálezu a nemal pritom pochybnosti o správnosti diagnostického záveru. Z uvedeného dôvodu vykonal posúdenie zdravotného stavu bez prítomnosti posudzovanej osoby.

8. Ako nepriamy podporný dôkaz žalovaného o tom, že u žalobkyne nie sú prítomné agresívne prejavy v neobvyklých a stresujúcich v situáciách uviedol okolnosť, že žalobkyňa bola prítomná na súdnom pojednávaní vo veci nepriznania peňažného príspevku na kúpu pomôcky - osobného počítača, hoci táto situácia mohla byť pre ňu stresová a nepríjemná. Žalobkyňa nekričala, nemávala rukami a nevyskytli sa u nej žiadne prejavy popisované opatrovníkom. Úrady a ambulancie takisto nemusia byť pre klientov prívítivým prostredím a i v nich sa správala pokojne. Posudzovaná osoba rozumie pokynom, má sprievodcu, je v starostlivosti osoby, ktorej je poskytovaný dlhodobý peňažný príspevok na opatrovanie a pomoc takejto osoby nemožno považovať za narušenie prirodzenej dôstojnosti osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, pretože pomoc v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy je bežným javom. Predložené lekárske nálezy kričanie a mlátenie žalobkyne okolo seba rukami nepreukázali. Ak neboli opatrovníkom predložené dôkazy o agresívnom správaní sa žalobkyne, bolo potrebné vychádzať len z predložených odborných lekárskeho nálezov. V danom prípade bol na daný prípad aplikovaný právny stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, a to ustanovenie § 14 ods. 6 písm. a/, b/, c/ zákona o peňažných príspevkoch, účinného do 30.06.2018.

9. V čase podania žiadosti žalobkyňa navštevovala Spojenú školu internátnu - Praktickú školu v Prievidzi, denne v čase od 08:00 hod. do 12:00 hod., ktorú bolo možné do 30.06.2018 považovať za školské zariadenie. S účinnosťou od 01.07.2018 sa už v dôsledku návštevy takejto školy, aj keby fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím spĺňala podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla neposkytuje.

10. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vráti na ďalšie konanie, prípadne konanie zastavil podľa § 462 ods. 1 SSP.

11. Žalobca vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti nepodal.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

13. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho

pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

14. V danom prípade nebolo sporné, že žalobkyňa bola uznaná za osobu ťažko zdravotne postihnutú, s určenou mierou funkčnej poruchy 80% podľa prílohy č. 3, kap. IV., bod 3, písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z. (ďalej len „zákon č. 477/2008 Z. z.“), bola však spochybnená jej odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

15. Žalobkyňa podala dňa 15.12.2017 žiadosť o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu motorového vozidla. K žiadosti bola pripojená lekárska správa klinického psychológa zo dňa 22.11.2011, podľa ktorého sa oproti minulému vyšetreniu zhoršil stav žalobkyne. Podľa popisu matky sa u nej vyskytli záchvaty v prípadoch, ak si nemala kam sadnúť v autobuse a bolo konštatované, že nedokáže cestovať verejnou dopravou. Podľa objektívneho posúdenia odborného lekára, má intelekt v pásme ťažkej mentálnej retardácie s infantilným správaním a je plne závislá od opatrovania počas 24 hodín denne. V prípade hromadnej dopravy sa nedokáže adaptovať a zvládať prepravu ako aj prítomnosť a pochopenie správania cudzích ľudí. Klinický psychológ odporučil vybavenie príspevku na prepravu a osobné motorové vozidlo. Zmenu v správaní žalobkyne konštatoval aj psychiater, ktorý vo svojej správe zo dňa 20.11.2017 uviedol (podľa vyjadrení matky), že sa v škole niekedy správa čudne, neposlúcha a má záchvaty zlosti. Počas vyšetrenia bola kľudná a pozitívne naladená, bola zistená kvalita poruchy vnímania - zrakové halucinácie, prvky autistického správania. Bol určený diagnostický záver: organická halucinóza, mentálna retardácia stredného až ťažkého stupňa - hranica ťažkého stupňa a vývinová dysfázia - prevažne expresívna ťažkého stupňa. Psychiater zároveň uviedol, že žalobkyňa je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom vzhľadom na závažné poruchy správania, ktoré sú súčasťou autizmu (neschopnosť zvládať zmeny, cudzích ľudí, nepredvídateľnosť správania v hromadných dopravných prostriedkoch, narušenie dôstojnosti pacienta) s tým, že je potrebné priznať príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. Ako liečba jej bolo doporučené užívanie liekov Rispen (krátkodobá liečba dlhodobej agresivity u mentálne postihnutých detí a dospelých s poruchami správania.) a Prothazin (upokojujúce účinky, proti nevoľnosti a vracaniu). Neurológ vo svojej lekárskej správe zo dňa 13.12.2017 takisto odporučil individuálnu prepravu. V spise sa nachádza aj doklad, ktorý potvrdzuje návštevu školského zariadenia žalobkyňou do 30.06.2018.

16. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“ alebo „zákon č. 447/2008 Z. z.“), v oblasti mobility a orientácie sa kompenzuje znížená pohybová schopnosť alebo znížená orientačná schopnosť. Účelom kompenzácie v tejto oblasti je zmierniť alebo prekonať znevýhodnenia v prístupe k veciam osobnej potreby a k stavbám podľa osobitného predpisu a uľahčiť orientáciu a premiestňovanie sa. Znížená pohybová schopnosť a znížená orientačná schopnosť je obmedzená schopnosť samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných funkcií, zmyslových funkcií alebo duševných funkcií.

17. Podľa ust. § 11 ods. 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13 a 15 zákona o peňažných príspevkoch, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len „lekársky nález“), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

Ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

Lekársky nález je na účely tohto zákona aktuálny, ak nie je starší ako šesť mesiacov.

Posudkový lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je podľa posudkového lekára zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a miera funkčnej poruchy je definitívna a od ďalšej liečby nemožno očakávať zlepšenie.

Posudkový lekár môže predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

Na účely parkovacieho preukazu lekársky posudok obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či fyzická osoba má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50%, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

18. Podľa § 12 ods. 1 až 3 zákona o peňažných príspevkoch, na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu posudkový lekár určuje mieru funkčnej poruchy v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3.

Ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením.

Mieru funkčnej poruchy určenej podľa odsekov 1 a 2 možno zvýšiť o 10% s prihliadnutím na ďalšie funkčné poruchy, ktoré ovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyšším percentuálnym ohodnotením tak, že spôsobujú znevýhodnenie.

19. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. v účinnom znení, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými záchvatmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa, ťažkej poruchy sfinkterov alebo cystickej fibrózy s pľúcnyimi a gastrointestinálnymi prejavmi.

20. Podľa § 34 ods. 1 a ods. 6 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je zamestnaná alebo preukáže, že bude zamestnaná alebo sa jej poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom

zariadení, dennom stacionári alebo preukáže, že sa jej bude poskytovať sociálna služba v domove sociálnych služieb, špecializovanom zariadení alebo dennom stacionári alebo navštevuje školské zariadenie alebo preukáže, že bude navštevovať školské zariadenie a osobné motorové vozidlo bude využívať najmenej dvakrát v týždni na účely prepravy do zamestnania, školského zariadenia alebo do domova sociálnych služieb, špecializovaného zariadenia alebo denného stacionára a dvakrát späť. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na účely uvedené v prvej vete sa považuje za splnenú aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím navštevuje školské zariadenie najmenej dvakrát v mesiaci z dôvodu, že má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určený individuálny študijný plán alebo je ubytovaná v internáte.

21. Podľa § 53 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch, na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

22. Podľa § 3 ods. 1, 2, 4, 5 správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prietáhov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

23. Podľa lekárskeho posudku, vypracovaného orgánom verejnej správy 1. stupňa dňa 19.01.2018, je žalobkyňa fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím vyžadujúca sprievod inej osoby. Dňa 25.01.2018 bol spracovaný Záznam zo sociálnej posudkovej činnosti ako aj posudkový záver, v ktorom bolo konštatované, že sa jedná o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá potrebuje pomoc inej osoby pri väčšine úkonov. Dňa 09.02.2018 bol spracovaný komplexný posudok. Podkladom pre vypracovanie komplexného posudku boli lekárske posudky a posudkový záver zo dňa 19.01.2018 a 25.01.2018.

24. Úrad vo svojom rozhodnutí zo dňa 22.01.2018 uzavrel, že sa žalobkyni príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nenavrhuje z dôvodu, že nespĺňa kritéria podľa § 34 ods. 1 a § 38 ods. 11 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Uvedený záver prijal na základe podaného odvolania aj žalovaný, ktorý svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na lekársky posudok zo dňa 31.05.2018 a komplexný posudok zo dňa 04.06.2018, v ktorých boli prevzaté zistenia posudkových lekárov prvostupňového správneho orgánu.

25. Z obsahu predložených dôkazných prostriedkov obsiahnutých v administratívnom spise žalovaného kasačný súd zistil, že žalovaný ani úrad sa v komplexných posudkoch ani vo svojich rozhodnutiach žiadnym spôsobom nevysporiadali s odporúčaniami odborných lekárov o potrebe individuálnej prepravy žalobkyne, obsiahnutými vo všetkých lekárske správach predložených žalobkyňou, resp. jej opatrovníkom. Orgány verejnej správy a ani posudkoví lekári neuviedli žiadnu úvahu, ktorou by rozporovali predmetné odporúčania. Nevzali do úvahy skutočnosť, že žalobkyni boli psychiatrom

predpísané lieky na potlačenie agresivity a na ukludnenie, teda jej bola diagnostikovaná porucha správania, ktorá môže ovplyvniť zvládnutie inej situácie vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti. Užívanie predmetných liečiv mohlo ovplyvniť aj správanie sa žalobkyne v situáciách, na ktoré odkazoval žalovaný v kasačnej sťažnosti. V prípade pochybností posudkových lekárov o charaktere a prejavoch ťažkého zdravotného postihnutia žalobkyne (keď dospeli k inému záveru), vzniknuté rozpory neodstránili v spolupráci s odbornými lekármi so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore v súlade s § 11 ods. 2 zákona č. 477/2008 Z. z. a bez ďalšieho rozhodli o tom, že žalobkyňa nespĺňa podmienky na poskytnutie žiadanej kompenzácie.

26. Z uvedeného dôvodu kasačný súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že krajský súd vec správne právne posúdila preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

28. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 v spojitosti s § 167 ods. 1 SSP a neúspešnému sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania. Žalobkyni v kasačnom konaní trovy nevznikli.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.